

Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskiem i Zatorskiem, tudzież z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.**

Część III.

Wydana i rozestana dnia 31. Grudnia 1853.

Allgemeines

Landes-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

LI, Stück.

Ausgegeben und versendet am 31. Dezember 1853.

Jahrgang 1852.

461.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 3. Października 1852, którem przywilej Maryi Lederer dnia 20. Października 1849 nadany, gdy nie jest nowym, za zgasy ogłoszono.

Przywilej Maryi Lederer dnia 20. Października 1849 nadany na ulepszenie fabrykacyi towarów taszkarskich uznano zgasłym, gdy istota jego nie nową się okazała.

Dotyczący opis przywileju oddany został c. k. politechnicznemu instytutowi wiedeńskiemu ku przechowaniu.

Baumgartner m. p.

462.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 6. Października 1852, mocą którego przywilej Gustawowi Waizmannowi dnia 5. Września 1850 nadany, na rok trzeci przedłużono.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, przywilej Gustawowi Waizmanowi w Lincu dnia 5. Września 1850 nadany na ulepszoną metodę do ułatwienia nauki pisania, przedłużyć na dalszy rok jeden, t. j. na rok trzeci.

Baumgartner m. p.

463.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 11. Października 1852, mocą którego przywilej Józefowi Busca dnia 28. Października 1844 nadany, na rok dziewiąty, dziesiąty i jedenasty przedłużono.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, przywilej Józefowi Busca dnia 28. Października 1844 nadany na ulepszenie, zapomocą którego używane za granicą koliste warsztaciki do robienia fontazjów, także do najdelikatniejszych tkanin przydatnemi uczynić można, przedłużyć na rok dziewiąty, dziesiąty i jedenasty.

Baumgartner m. p.

464.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 11. Października 1852, mocą którego niektóre przywileje na czas dalszy przedłuża się.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, przedłużyć nadal następujące przywileje:

461.

Erlaß des Handelsministeriums vom 3. Oktober 1852,
womit das Privilegium der Maria Lederer vom 20. Oktober 1849 wegen Man-
gels an Neuheit für erloschen erklärt wird.

Das Privilegium der Maria Lederer vom 20. Oktober 1849, auf eine Verbesse-
rung in der Erzeugung von Taschnernwaaren, ist wegen Mangels an Neuheit für erlo-
schen erklärt worden.

Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung ist dem k. k. politechnischen Institute in
Wien zur Aufbewahrung übergeben worden.

Baumgartner m. p.

462.

Erlaß des Handelsministeriums vom 6. Oktober 1852,
womit das Privilegium des Gustav Waizmann vom 5. September 1850 auf die
weitere Dauer des dritten Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Gustav Waizmann in Linz vom
5. September 1850, auf eine verbesserte Methode, um das Erlernen des Schreibens
zu erleichtern, auf die weitere Dauer eines, d. i. des dritten Jahres zu verlängern
befunden.

Baumgartner m. p.

463.

Erlaß des Handelsministeriums vom 11. Oktober 1852,
womit das Privilegium des Josef Busca vom 28. Oktober 1844 auf die Dauer
des neunten, zehnten und eilften Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Joseph Busca vom 28. Ok-
tober 1844, auf eine Verbesserung, die kreisförmigen im Auslande gebräuchlichen Ma-
schenstühle auch für die feinsten Gewebe anwendbar zu machen, auf die [Dauer des
neunten, zehnten und eilften Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

464.

Erlaß des Handelsministeriums vom 11. Oktober 1852,
womit mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Przywilej, Wawrzyńcowi Mayerowi dnia 21. Sierpnia 1849 nadany na ulepszenie domowych i pokojowych prewetów bez smrodu, dnia 5. Sierpnia 1844 uprzywilejowanych; — na rok czwarty i piąty.

2. Przywilej, Józefowi i Antoniemu Selkom, dnia 28. Sierpnia 1846 nadany, a mocą kontraktu kupna z dnia 16. Listopada 1848 na własność Jana Blazeka przelany, opiewający na wynalazek, jak zapomocą właściwej maszyny nadawać polysk parkietom i podłogom w izbach i salach; — na rok siódmy.

3. Przywilej, Jakóbowi Bierstingerowi, dnia 8. Sierpnia 1849 nadany na ulepszenie uprzywilejowanych pod dniem 28. Stycznia 1845 kosztów do kontrolowania przenoszonego szczypanego drzewa opałowego; — na rok czwarty.

4. Przywilej, Karolowi Rüdigerowi dnia 6. Sierpnia 1851 nadany na ulepszenie ram u okien; — na rok drugi.

5. Przywilej, pierwotnie Franciszkowi Patznikowi dnia 23. Sierpnia 1851 nadany, a mocą dokumentu ustępstwa z dnia 18. Grudnia 1851 na własność Franciszka Stögera przelany, opiewający na ulepszenie w wyrabianiu towarów z kauczuku; — na rok drugi.

6. Przywilej, Karolowi Wilhelmowi Hinzemu, dnia 23. Sierpnia 1851 nadany na wynalazek w wyrabianiu wkładanych robót kunsztownych stolarskich; — na rok drugi.

7. Przywilej, pierwotnie Fryderykowi Wilhelmowi Kyritzowi, dnia 18. Sierpnia 1850 nadany, później zaś na własność Józefa Morawetza przelany, opiewający na wynalazek mydła do mycia i prania; — na rok trzeci.

8. Przywilej, Aloizemu Stummerowi dnia 12. Sierpnia 1850 nadany na wynalazek maszyny, zapomocą której robić można dziury do zębów wszelkiego rodzaju, niemniej inne tym podobne wkłęsłości w częściach drewnianych; — na rok trzeci.

9. Przywilej, Józefowi Daningerowi dnia 2. Września 1850 nadany na wynalazek wiatraka horyzontalnego; — na rok trzeci i czwarty; nakoniec

10. Przywilej, Franciszkowi Morawetzowi dnia 11. Września 1844 nadany na wynalazek w kąpielach parowych; na rok dziewiąty.

Baumgartner m. p.

1. Das Privilegium des Laurenz Mayer vom 21. August 1849, auf eine Verbesserung seiner am 5. August 1844 privilegirten geruchlosen Haus- und Zimmer-Retiraden; — auf die Dauer des vierten und fünften Jahres;

2. Das dem Joseph und Anton Selta verliehene und mittelst Kaufvertrages vom 16. November 1848 in das Eigenthum des Johann Blazek übergegangene Privilegium vom 28. August 1846, auf die Erfindung, mittelst einer Maschine die Parquetten und Dielen der Zimmer und Säle zu glänzen; — auf die Dauer des siebenten Jahres;

3. Das Privilegium des Jakob Bierstinger vom 8. August 1849, auf eine Verbesserung der am 28. Jänner 1845 privilegirten Kontrollkörbe zur Verführung des verkleinerten Brennholzes; — auf die Dauer des vierten Jahres;

4. Das Privilegium des Karl Rödiger vom 6. August 1851, auf eine Verbesserung der Fensterrahmen; — auf die Dauer des zweiten Jahres;

5. Das ursprünglich dem Franz Pagnik verliehene und mittelst Abtretungs-Urkunde vom 18. Dezember 1851 in das Eigenthum des Franz Stöger übergegangene Privilegium vom 23. August 1851, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Kautschukwaaren; — auf die Dauer des zweiten Jahres;

6. Das Privilegium des Karl Wilhelm Hünze vom 23. August 1851, auf eine Erfindung in der Erzeugung eingelegter Kunsttischlerarbeit; — auf die Dauer des zweiten Jahres;

7. Das ursprünglich dem Friedrich Wilhelm Kritz verliehene und nachträglich in das Eigenthum des Joseph Morawek übergegangene Privilegium vom 18. August 1850, auf die Erfindung einer Waschlfe; — auf die Dauer des dritten Jahres;

8. Das Privilegium des Alois Stummer vom 12. August 1850, auf die Erfindung einer Maschine, mittelst welcher Zapfenlöcher jeder Art, sowie auch andere derartige Vertiefungen in Holzbestandtheilen hergestellt werden können; — auf die Dauer des dritten Jahres;

9. Das Privilegium des Josef Daninger vom 2. September 1850, auf die Erfindung einer horizontalen Windmühle; — auf die Dauer des dritten und vierten Jahres, und endlich

10. das Privilegium des Franz Morawek vom 11. September 1844, auf eine Erfindung an Dampfbädern; — auf die Dauer des neunten Jahres.

Baumgartner m. p.

S p i s

wyłącznych przywilejów od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowy publicznych dnia 12. Października 1852 nadanych.

Przywilej, Julijuszowi Henrykowi Ferdynandowi Prillwitzowi, kupcowi w Berlinie (Rosenthalerstrasse nr. 40), na ręce Józefa Nagy de Galantha w Wiedniu (w mieście nr. 276), nadany na wynalazek szczególnie urządzonej strzelby o igle podpałkowej; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7344—H.).

Przywilej, Brunonowi Bergerowi, radcy gospodarczemu w Wiedniu (w mieście nr. 734), nadany na odkrycie tablic na obwieszczenia do przybijania na murach, które przewyższają trwałością tablice dotychczas używane i od nich są tańsze; — na lat dwa. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 7422—H.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi, mieszkającemu w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na wynalazek i ulepszenie przysposobienia gutta-perchy, przezco surowa substancya lepszej jakości nabiera, i staje się użyteczną do wyrabiania z niej wielu różnych przedmiotów; — na lat pięć. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy (l. 7520—H.).

Przywilej, Andrzejowi Worringowi, faktorowi c. k. drukarni skarbowej w Wiedniu (Schottenfeld nr. 150), nadany na wynalazek pojedynczego i szybkiego sposobu odtwarzania drukarskich form z korónek, haftów, herbarzów i w ogólności ze wszystkich pierwotworów i kopij, choćby z najdelikatniejszymi wypukłościami i wklęsłościami; — na lat dwa. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackim Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (l. 7622—H.).

Przywilej, Hipolitowi Maliemu, kupecowi w Nowym-Yorku, na ręce A. Heinricha, sekretarza niższo-austryjackiego towarzystwa przemysłowego, zamieszkałego w Wiedniu, nadany na ulepszenia w wyrabianiu butów i trzewików; — na lat pięć. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy (l. 7623—H.).

Przywilej, Adolfowi Cantorowi, farbiarzowi w Obermeidling pod Wiedniem (nr. 1), nadany na wynalazek sposobu w wyrabianiu przedmiotów nieprzepuszczających wody ni powietrza, a to tak organicznych jakoteż nieorganicznych, z lakierowaną lub mdlą, farbowaną, lub niefarbowaną powierzchnią; — na rok jeden. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy (l. 7624—H.).

Przywilej, Benedyktowi Filippiemu, majstrowi fortepianów w Wiedniu (Mariahilf nr. 80), nadany na rok jeden na wynalazek, jak w stole fortepianowym, według mechaniki wiedeńskiej zrobionym, umieścić mechanikę angielską, to jest

V e r z e i c h n i s s

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 12. Oktober 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Julius Heinrich Ferdinand Brillwitz, Kaufmanne in Berlin (Rosenthalerstraße Nr. 40), durch Joseph Nagy von Galantha in Wien (Stadt Nr. 276), auf die Erfindung eines eigenthümlich konstruirten Zündnadel-Gewehres; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht. (Z. 7344—5.).

Dem Bruno Berger, Wirthschaftsrathe in Wien (Stadt Nr. 734), auf die Entdeckung von Mauer-Ankündigungs-Tafeln, welche die bisherigen an Dauerhaftigkeit übertreffen, und auch billiger zu stehen kommen; — auf zwei Jahre. Die offene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 7422—5.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Erfindung und Verbesserung eines Verfahrens in der Behandlung der Gutta-Percha, wodurch die rohe Substanz eine bessere Qualität erhalte, und zur Erzeugung einer großen Menge verschiedener Gegenstände geeignet gemacht werde; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 7520—5.).

Dem Andreas Worring, Faktor der k. k. Staats-Druckerei in Wien (Schottenfeld Nr. 150), auf die Erfindung von Spizen, Stickerien, Herbarien und überhaupt von allen Originalien und Kopien, welche noch so zarte Erhabenheiten und Vertiefungen an sich haben, auf einfache und schnelle Weise Druckformen herzustellen; — auf zwei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 7622—5.).

Dem Hipolit Mali, Kaufmanne in Neu-York, durch A. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbevereines in Wien, auf Verbesserungen in Erzeugung von Stiefel und Schuhen; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 7623—5.).

Dem Adolf Cantor, Färber in Obermeidling bei Wien (Nr. 1), auf die Erfindung eines Verfahrens in der Erzeugung von wasser- und luftdichten Gegenständen organischer und nichtorganischer Natur mit lakirter oder matter, färbiger oder ungefärbter Oberfläche; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 7624—5.).

Dem Benedikt Filippi, Klavier-Instrumentenmacher in Wien (Mariahilf Nr. 80), auf die Erfindung, in einem Klavierkasten der Wiener Mechanik, die englische Mechanik, nämlich den verkehrten Anschlag unter dem Stimmstocke anzubringen, ohne den-

przewrotne uderzenie pałeczek pod stroicielem, bez osłabienia tegoż, tudzież jak usunąć wielkie rozparcie, a zapomocą wynalezionnej nowej mechaniki uzyskać elastyczność i repetycę; — na rok jeden. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy (l. 7625 — H.).

Przywilej, E. Simonowi, właścicielowi litografii w Strasburgu we Francyi, na ręce Hugona Novacha, sekretarza c. k. uprzywilejowanego towarzystwa asekuracyjnego „Riunione adriatica di sicurtà“, zamieszkałemu w Wiedniu (w mieście nr. 872), nadany na wynalazek pojedynczego sposobu (Lavis-Aquarelle-lithographique zwanego), zapomocą którego w odcisku litograficznym czyto w farbach jak tusz lub sepia, czyliteż w odciskach akwareli lub olejnych obrazów, oddaje się zupełnie charakter penzla i farby; — na lat dwa. We Francyi jest ten wynalazek od 14. Sierpnia 1851 r. na 15 lat patentowany. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy (l. 7697 — H.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi, zamieszkałemu w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na odkrycie, jak buty i trzewiki fabrykować sposobem mechanicznym, robić je nieprzeziąkliwymi, i chronić od pleśni. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy (l. 7698 — H.).

Baumgartner m. p.

466.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 12. Października 1852, jako przywileje Antoniemu Baronowi de Doblhoff-Dier dnia 31. Lipca i 16. Sierpnia 1839 nadane, z powodu zaległej taksy zgastemi uznano.

Ministerstwo handlu wyrzekło, że przywileje Antoniemu Baronowi de Doblhoff-Dier nadane, mianowicie: przywilej z dnia 31. Lipca 1839 na odkrycie w wyrabianiu mydła i tłuszczu z wszelkich materyj zwierzęcych, i drugi z dnia 16. Sierpnia 1839 na odkrycie służącego do celów opalania i oświetlania nowego systemu jarzenia się, które się samo z siebie podsyca.

Dotyczące opisy przywilejów przechowane są w c. k. instytucie politechnicznym, gdzie je każdemu przejrzeć wolno.

Baumgartner m. p.

selben zu schwächen, die große Verspreizung zu beseitigen und mittelst der dabei erfundenen neuen Mechanik die Elastizität und Repetizion hervorzubringen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7625—5.).

Dem E. Simon, Steindruckerei-Inhaber in Straßburg in Frankreich, durch Hugo Novach, Sekretär der k. k. privilegierten Versicherungs-Gesellschaft „Riunione adriatica di Sicurtà“ in Wien (Stadt Nr. 872), auf die Erfindung eines Verfahrens (Lavis-Aquarelle-lithographique genannt), wodurch im lithographischen Drucke sowohl in einer Farbe wie Luch oder Sepia, als insbesondere im Aquarelle- oder Delbild-Drucke der Charakter des Pinsels und der Farbe auf eine einfache Weise gänzlich wiedergegeben werde; — auf zwei Jahre. In Frankreich ist diese Erfindung seit 14. August 1851 auf 15 Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7697—5.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Entdeckung eines Verfahrens, Schuhe und Stiefel auf mechanischem Wege zu fabriziren, selbe wasserdicht zu machen und gegen das Verschimmeln zu schützen; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7698—5.).

Baumgartner m. p.

466.

Erlaß des Handelsministeriums vom 12. Oktober 1852,

womit die Privilegien des Anton Freiherrn von Doblhoff-Dier vom 31. Juli und 16. August 1839 wegen rückständiger Taxbeträge für erloschen erklärt werden.

Das Handelsministerium hat die Privilegien des Anton Freiherrn von Doblhoff-Dier vom 31. Juli 1839, auf eine Entdeckung in der Erzeugung von Seife und Fett aus animalischen Stoffen aller Art, und vom 16. August 1839, auf die Entdeckung eines neuen Systemes einer sich selbst fortsetzenden Verbrennung für Heiz- und Beleuchtungszwecke, wegen rückständiger Taxbeträge für erloschen erklärt.

Die dießfälligen Privilegiumsbeschreibungen befinden sich bei dem k. k. politechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu
dnia 21. Października 1852 nadanych.

Przywilej, Gustawowi Schirmerowi, kupcowi w Reichenberdze w Czechach, nadany na wynalazek szczególnej w swoim rodzaju maszyny spiralnej do przędzenia przędzy; — na lat cztery. Na ten wynalazek nadano w Saksonii pięcioletni przywilej, poczynający skuteczność swoją od dnia 1. Maja 1852 r. Opis przywileju przechowuje się w c. k. czeskiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 7679 — H.).

Przywilej, Leopoldowi Köppelowi, agentowi w Wiedniu (w mieście nr. 770), nadany na wynalazek i ulepszenie stenografu do wywiadywania się o adresach; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7814 — H.).

Przywilej, Karolowi Müllerowi, optykowi i mechanikowi w Wiedniu (Hundsturm nr. 113), nadany na ulepszenie w konstrukcyi oprawy okularów, wyszczególniające się lekkością, pięknością i stosunkową taniością; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austrijackiem Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (l. 7848 — H.).

Przywilej, Józefowi Daningerowi, właścicielowi młyna w Wiedniu (w mieście nr. 213), nadany na wynalazek aparatów zwanych polewaczami polowemi, służących do polewania pól, łąk, ogrodów i t. d.; — na lat dwa. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austrijackiem Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (l. 7972 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Aumannowi, miejskiemu kapelusznikowi w Wiedniu (Thuri nr. 5), nadany na ulepszenie skrobiu kapelusznickiego, którym tak można ztężyć połyskujące kapelusze w miejscu głowę opasującym, iż nie gniotą głowy, są zupełnie elastyczne, nie tracą formy, i potu nie przepuszczają; — na lat dwa. Przywilejem obdarowany prosił o zachowanie tajemnicy (l. 7973 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Uchatiusowi, c. k. kapitanowi artyleryi w Wiedniu (Wieden nr. 318), nadany na wynalazek nowej lampy gazowej; — na rok jeden. Przywilejem obdarowany prosił o zachowanie tajemnicy (l. 7974 — H.).

Przywilej, Longinowi Gantertowi, kolorzyście i farbiarzowi na tureckoczerwony kolor z Gurtireil, wielkiego księstwa Badeńskiego, zamieszkałemu w Haidenschaft w austrijackiem Pomorzu, nadany na wynalazek maszyn do uskuteczniania główniejszych robót farbiarstwa i blicharstwa, jako to: becowania czyli gruntowania przędzy i sukna, tychże wykręcania czyli wysuszania, niemniej farbowania przędzy; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. pomorskiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 7976 — H.).

V e r z e i c h n i s s

der von dem Handelsministerium am 21. Oktober 1852 verliehenen
ausschließenden Privilegien.

Dem Gustav Schirmer, Kaufmanne in Reichenberg in Böhmen, auf die Erfindung einer eigenthümlichen Pressions-Spiralstrecke für Kammgarn; — auf vier Jahre. In Sachsen ist diese Erfindung seit 1. Mai 1852 auf 5 Jahre patentirt. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. böhmischen Statthalterei zu Sebermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 7679—5.).

Dem Leopold Köppel, Geschäfts-Agenten in Wien (Stadt Nr. 770), auf die Erfindung und Verbesserung eines Stenographen für Adressen-Auskünfte; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7814—5.).

Dem Karl Müller, Optiker und Mechaniker in Wien (Hundsturm Nr. 113), auf die Verbesserung in der Konstruktion der Brillen-Einfassungen, welche sich durch Leichtigkeit, Eleganz und verhältnißmäßige Billigkeit auszeichnen; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Sebermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 7848—5.).

Dem Joseph Daninger, Mühlbesitzer in Wien (Stadt Nr. 213), auf die Erfindung von Apparaten zum Begießen von Feldern, Wiesen, Gärten u. s. w. unter dem Namen „Feldbewässerer;“ — auf zwei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Sebermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 7972—5.).

Dem Franz Numann, bürgerlichen Hutmacher in Wien (Thuri Nr. 5), auf die Verbesserung der Hutsteife, womit die Glanzhüte im Bunde so gesteuft werden können, daß selbe den Kopf nicht drücken, vollkommene Elastizität besitzen, die Form nicht ändern und der Schweiß durch dieselben nicht durchdringen könne; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7973—5.).

Dem Franz Uchatius, k. k. Artillerie-Hauptmanne in Wien (Wieden Nr. 318), auf die Erfindung einer neuen Gaslampe; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7974—5.).

Dem Longin Gantert, Koloristen und Türkischrothfärber aus Gurtireil im Großherzogthume Baden, wohnhaft in Haidenschaft im Küstenlande, auf die Erfindung von Maschinen, um die hauptsächlichsten Arbeiten der Färberei und Bleicherei, als: das Weizen oder Grundtiren und das Ausdringen oder Entwässern des Garnes und Luches und das Ausfärben des Garnes zu bewerkstelligen; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. küstenländischen Statthalterei zu Sebermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 7976—5.).

Przywilej, Ignacemu Kapferowi, kotlarzowi i fabrykantowi żelaznego naczynia kuchennego, oraz właścicielowi przywileju, zamieszkałemu w Haag w Górnej Austrii, nadany na wynalazek, jak do ogrzewania powietrzem używać wydrążonych roszków ogniowych; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. górno-austriackiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 8059 — H.).

Przywilej, Janowi Nepomucenowi Echtlemu z Fryburga w Badeńskim, litografowi w c. k. skarbowej drukarni w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 750), nadany na wynalazek druku zwanego „kolorowym drukiem na drzewie i blasze“, zapomocą którego drukować można w kolorach wszelkie możliwe rysunki i t. d., nietylko jak dotąd na papierze, ale też i na drzewie i na blasze; — na lat dwa. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy (l. 8122 — H.).

Baumgartner m. p.

468.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 24. Października 1852, mocą którego przedłużono czas trwania niektórych przywilejów.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanym, przedłużyć następujące przywileje, mianowicie:

1. Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi dnia 4. Września 1846 nadany na odkrycie i ulepszenie warsztatów tkackich; — na rok siódmy.
2. Przywilej, Józefowi Tobiaszowi Goldbergerowi dnia 5. Września 1850 nadany na wynalazek w konstruowaniu nowych elementów do płyt galwanoelektrycznych; — na rok trzeci, czwarty i piąty.
3. Przywilej, Janowi Jerzemu de Angeli dnia 16. Września 1840 nadany na ulepszenie w wyrabianiu świec woskowych; — na rok trzynasty.
4. Przywilej, Franciszkowi Rewoltowi dnia 7. Października 1851 nadany na ulepszenie maszyny do kawy; na rok drugi.
5. Przywilej, Karolowi Kussikowi dnia 25. Września 1851 nadany na wynalazek korby dyjаметralnej; — na rok drugi.
6. Przywilej, Adolfowi Zillerowi dnia 17. Września 1851 pierwotnie nadany, a w skutek kontraktu sprzedaży z dnia 20. Października 1851 na własność Franciszka Schnitzera przelany, opiewający na ulepszenie w fabrykacyi zapalek; — na rok drugi.
7. Przywilej, Józefowi Henslerowi dnia 22. Września 1846 nadany na odkrycie sposobu wyrabiania mydła z alkaliów (zasad) i kamienia, zwanego mydłem kamienném; — na rok siódmy.

Dem Ignaz Kapfer, Kupferschmiede und Eisen-Kochgeschirr-Fabrikanten, dann Privilegiums-Inhaber in Haag in Ober-Oesterreich, auf die Erfindung, hohle Feuerroste bei Luftheizungen anzuwenden; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. oberösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 8059—H.).

Dem Johann Nepomuk Echte, aus Freiburg in Baden, Lithographen in der k. k. Staatsdruckerei in Wien (Leopoldstadt Nr. 750), auf die Erfindung mittelst Farben alle möglichen Zeichnungen u. s. w. statt wie bisher nur auf Papier, auch auf Holz und Blech drucken zu können, „Holz- und Blech-Farbenruck“ genannt; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 8122—H.).

Baumgartner m. p.

468.

Erlaß des Handelsministeriums vom 24. Oktober 1852, womit mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium des Jakob Franz Heinrich Hemberger vom 4. September 1846, auf eine Entdeckung und Verbesserung an den Webestühlen; — auf die Dauer des siebenten Jahres;
2. Das Privilegium des Joseph Tobias Goldberger vom 5. September 1850, auf die Erfindung in der Konstruktion neuer galvano-elektrischer Platten-Elemente; — auf die Dauer des dritten, vierten und fünften Jahres;
3. Das Privilegium des Johann Georg von Angelt vom 16. September 1840, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Wachskerzen; — auf das dreizehnte Jahr;
4. Das Privilegium des Franz Rewolt vom 7. Oktober 1851, auf die Verbesserung einer Kaffeemaschine; — auf das zweite Jahr;
5. Das Privilegium des Karl Ruffig vom 25. September 1851, auf die Erfindung einer Diametral-Kurbel; — auf das zweite Jahr;
6. Das ursprünglich dem Adolph Ziller verliehene und laut Verkaufsvertrages vom 20. Oktober 1851 in das Eigenthum des Franz Schnitzer übergegangene Privilegium vom 17. September 1851, auf eine Verbesserung in der Fabrikation der Bündhölzchen; — auf das zweite Jahr.
7. Das Privilegium des Joseph Hensler vom 22. September 1846, auf die Entdeckung aus Alkalien und Stein eine Seife unter der Benennung „Steinseife“ zu erzeugen; — auf das siebente Jahr.

8. Przywilej, Jakóbowi Löblowi Pulvermacherowi dnia 23. Września 1850 nadany na wynalazek i ulepszenie w konstrukcyi i wyrabianiu galwanicznych bateryj (do fizykalnego i technicznego użycia), dalej elektryczno-magnetycznych maszyn mocyjnych, i magnetyczno-elektrycznych maszyn wirujących; — na rok trzeci.

9. Przywilej, Maurycemu Wernerowi dnia 23. Września 1850 nadany na wynalazek właściwego sposobu w obrabianiu pilśni; — na rok trzeci i czwarty; nakoniec

10. Przywilej, Henrykowi Kirchwegerowi dnia 2. Października 1851 nadany na wynalazek właściwego narzędzia do lokomotywów; — na rok drugi.

Baumgartner m. p.

469.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministertstwa handlu dnia 24. Października 1852 nadanych.

Przywilej, Tomaszowi Obersteinerowi, towarzyszewi kopalni ołowiu w Windisch-Bleiberg w Karyntyi, nadany na wynalazek aparatu do wyrabiania, czyszczenia i zgęszczania gazu; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 8196 — H.).

Przywilej, Gustawowi Neufeldtowi, właścicielowi fabryki w Triestinghof koło St. Veit w Dolnej Austryi, nadany na wynalazek mechanizmu bezpieczeństwa przy lokomotywach i wagonach pod górę idących, służącego do zatrzymywania tychże na drogach górzystych; — na lat pięć. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Ze względów bezpieczeństwa publicznego nie przeszkadza nic wykonywaniu tego przywileju, jeżeli przy pociągach kolei żelaznej użyte będą zwyczajne narzędzia bąka (l. 8198 — H.).

Przywilej, Antoniemu Labia, właścicielowi przywileju, mieszkającemu w Speising (pod Wiedniem nr. 32), nadany na wynalazek i ulepszenie żelaznego pług z podstawą koleśną, ruchomemi hołoblami i narzędziami zaprzęgowemi do podwójnego jarzma dla bydła rogatego; — na lat dwa. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy (l. 8199 — H.).

Przywilej, Janowi Haasowi, miejskiemu majstrowi stolarskiemu w Wiedniu (Schaumburger-Grund nr. 8), nadany na wynalazek narzędzia do szczelnego zamykania okien i drzwi; — na rok jeden. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy, (l. 8231 — H.).

8. Das Privilegium des Jakob Löbl Pulvermacher vom 23. September 1850, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Konstruktion und Erzeugung galvanischer Batterien (zum physikalischen und technischen Gebrauche), elektro-magnetischer Motions- und magneto-elektrischer Notations-Maschinen; — auf das dritte Jahr;

9. Das Privilegium des Moriz Werner vom 23. September 1850, auf die Erfindung eines eigenthümlichen Verfahrens in der Darstellung des Filzes; — auf das dritte und vierte Jahr; endlich

10. Das Privilegium des Heinrich Kirchwegger vom 2. Oktober 1851, auf die Erfindung einer eigenthümlichen Vorrichtung an Lokomotiven; — auf das zweite Jahr.

Baumgartner m. p.

469.

B e r z e i c h n i s s

der von dem Handelsministerium am 24. Oktober 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Thomas Obersteiner, Bleigewerken zu Windisch-Bleiberg in Kärnthen, auf die Erfindung eines Gaserzeugungs-, Reinigungs- und Kompressions-Apparates; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 8196—5.).

Dem Gustav Neufeldt, Fabriks-Inhaber zu Trieslinghof bei St. Weit in Nieder-Oesterreich, auf die Erfindung eines Sicherheits-Mechanismus an steigenden Eisenbahnen für Lokomotiven und Waggon, um selbe bei Bergfahrten zum Stillstehen zu bringen; — auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. nieder-österreichischen Statthalterei zu Febermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheitsrück sichten steht der Ausübung dieses Privilegiums, bei Beibehaltung der bisher üblichen Bremsvorrichtungen bei Eisenbahn-Trains, kein Bedenken entgegen (Z. 8198—5.).

Dem Anton Labia, Privilegiums-Inhaber zu Speising (bei Wien Nr. 32), auf die Erfindung und Verbesserung eines eisernen Pfluges sammt Rädergestelle, beweglicher Bespannungsgabel und Bespannungs-Apparaten für ein Doppelschiff bei Hornvieh; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 8199—5.).

Dem Johann Haas, bürgerlichen Tischlermeister zu Wien (Schaumburger-Grund Nr. 8), auf die Erfindung einer Vorrichtung, um Fenster und Thüren wasser- und luftdicht zu verschließen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 8231—5.).

Przywilej, Krzysztofowi Löblowi, pomocnikowi złotnickiemu w Wiedniu (Spittelberg nr. 119),¹ nadany na wynalazek naramienników z kruszcu szlacheznego lub nieszlacheznego, za pewnem obracaniem zmieniających się rozmaicie; — na lat dwa. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy (l. 8232 — H.).

Przywilej, Williamowi Crosskillowi, cywilnemu inżynierowi w Wiedniu, na ręce Ludwika Leona Wolfa, właściciela przywileju i konstruktora maszyn, zamieszkałego w Wiedniu (Jägerzeile nr. 533), nadany na ulepszenie w konstrukcyi młynów; — na lat pięć. Przedmiot ten w Anglii na rzecz Tomasza Barnetta, na lat 14 uprzywilejowany został, później przez tegoż na własność Crosskilla ustąpiiony. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy (l. 8233 — H.).

Przywilej, Janowi Paulowi, liwerantowi płótna i właścicielowi domu w Hohenstadzie w Morawii (nr. 6.), nadany na odkrycie w wydoskonaleniu bardzo pojedynczej, taniej i wcale nieszkodliwej metody naturalnego blichowania, czyli blichowania na murawie, użytecznej szczególnie dla surowych przędz i płócien od najgrubszego do najcieńszego gatunku;¹ — na rok jeden. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy (l. 8237 — H.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi, zamieszkałemu w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na ulepszenie w konstrukcyi kół do wozów i wagonów; — na lat pięć. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 8279 — H.).

Przywilej, Wincentemu Aleksowiczowi, doktorowi medycyny i członkowi doktorskiego kolegium, zamieszkałemu w Wiedniu (Michelbairischer Grund nr. 18), nadany na wynalazek nowego pieca oszczędnego, w którym wszelkiego paliwa, jako to: koaksów, węgla kamiennych, drzewa i t. d. z wielkiem oszczędzeniem tych rzeczy użyć można; — na rok jeden. Opis przywileju przechowany jest w c. k. niższo-austryjackiem Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (l. 8280 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Antoniemu Dreyerowi w Bürserberg w Forarlbergu, nadany na odkrycie nowej materyi do oświetlenia (eter gazowy), która wydaje światło bez dymu i smrodu, zupełnie pojedynczych lamp wymaga i taniej kosztuje jak każdy inny materyjał do oświetlania; — na lat trzy. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów bezpieczeństwa publicznego nieprzeszkadza nie wykonywaniu tego przywileju, byle przy tworzeniu płynu uprzywilejowanego zachowywano wszystkich ostrożności, które przy przedsięwzięciu podobnych destylacyj są przepisane (l. 8299 — H.).

Przywilej, Konstantemu kawalerowi Stojowskiemu w Stanisławowie w Galicyi, nadany na ulepszenie w konstrukcyi nowego koncentratora siły; — na lat

Dem Christoph Eöbl, Goldarbeiter-Gehilfen in Wien (Spittelberg Nr. 119), auf die Erfindung von Armbändern aus edlem und unedlem Metalle, welche sich durch eine Drehung auf verschiedene Arten verändern; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 8232—5.).

Dem William Croftill, Zivil-Ingenieur in Wien, durch Louis Leo Wolf, Privilegiums-Inhaber und Maschinen-Konstrukteur in Wien (Jägerzeile Nr. 533), auf die Verbesserung in der Konstruktion von Mahlmühlen; — auf fünf Jahre. In England ist dieser Gegenstand für Thomas Barnett auf vierzehn Jahre patentirt, später von Barnett an Croftill zedirt. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 8233—5.).

Dem Johann Paul, Leinwand-Lieferanten und Hausbesitzer zu Hohenstadt in Mähren (Nr. 6), auf eine Entdeckung in der Vervollkommnung einer sehr einfachen, billigen und ganz unschädlichen Natur- oder Rasenbleich-Methode, besonders für rohe Garne und Leinwanden gröbster bis feinsten Sorte; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 8237—5.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirektor in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Verbesserung in der Konstruktion der Wagen- und Waggon-Räder; — auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Zahl 8279—5.).

Dem Vinzenz Alexovits, Doktor der Medizin und Mitglied des Doktoren-Kollegiums in Wien (Michelbairischer Grund Nr. 18), auf die Erfindung eines neuen Sparofens, worin jedes Brennmaterial, als Koaks, Steinkohlen, Holz u. s. w. mit großer Ersparung an Brennstoff verwendet werden könne; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 8280—5.).

Dem Franz Anton Dreyer zu Bürserberg in Vorarlberg, auf die Entdeckung eines neuen Beleuchtungsstoffes (Gasäther), welcher rauch- und geruchloses Licht erzeuge, ganz einfache Lampen erfordere und billiger als jeder andere Beleuchtungsstoff zu stehen komme; — auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht. In öffentlichen Sicherheitsrück sichten steht der Ausübung dieses Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, daß bei der Bereitung der privilegirten Flüssigkeit alle jene Vorsichtsmaßregeln beobachtet werden, welche für die Vornahme aller ähnlichen Destillationen vorgeschrieben sind (Z. 8299—5.).

Dem Konstantin Ritter von Stojowski, zu Stanislaw in Galizien, auf die Verbesserung in der Konstruktion eines neuen Kraft-Konzentrators; — auf fünf Jahre.

pięć. Opis przywileju przechowuje się w c. k. galicyjskim Rządzie krajowym, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 8300 — H.).

Baumgartner m. p.

470.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 25. Października 1852, mocą którego przywilej, Karolowi Hoschekowi dnia 22. Września 1846 nadany, na dalszy rok siódmy przedłuża się.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanym, przywilej Karolowi Hoschekowi z Pragi, dnia 22. Września 1846 nadany na wynalazek osobliwego sposobu postępowania przy wyrabianiu laku i kolorów jego, przedłużyć na rok jeden, t. j. na rok siódmy.

Baumgartner m. p.

471.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 30. Października 1852, mocą którego przywilej, dnia 28. Czerwca 1841 Józefowi Weisowi nadany, później zaś na własność syna jego Karola Weisa ustąpiony, przedłuża się na dalszy rok, t. j. na rok dwunasty.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanym, przywilej pierwotnie Józefowi Weisowi dnia 28. Czerwca 1841 nadany, później zaś na własność syna jego Karola Weisa ustąpiony, opiewający na wynalazek, skutkiem którego z niecennego weale materiału roślinnego wyrabia się włókno do rozmaitych technicznych celów przydatne, przedłużyć na dalszy rok, t. j. na rok dwunasty.

Baumgartner m. p.

472.

S p i s

**wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu
dnia 5. Listopada 1852 nadanych.**

Przywilej, Jakóbowi Guilletowi, chemikowi i członkowi narodowej akademii paryzkiej, zamieszkałemu w Chambéry, na ręce Ludwika Fighettego, kupca medyolańskiego, nadany na odkrycie w koksowaniu lignitu i węgla brunatnego zapomocą osobnego aparatu; — na lat sześć. Przedmiot ten otrzymał w Sardynii siedmioletni patent, skuteczny od dnia 16. Kwietnia 1852 r. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7995 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Wertheimowi, c. k. nadwornemu i upoważnionemu fabrykantowi narzędzi, zamieszkałemu w Wiedniu (Wieden nr. 348), na-

Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei dem k. k. galizischen Gubernium zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 8300—5.).

Baumgartner m. p.

470.

Erlaß des Handelsministeriums vom 25. Oktober 1852,

womit das dem Karl Hoschek am 22. September 1846 ertheilte Privilegium auf die weitere Dauer des siebenten Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Karl Hoschek aus Prag am 22. September 1846, auf die Erfindung einer eigenen Verfahrungsweise bei der Bereitung des Lackes und der Lackfarben ertheilte Privilegium auf die weitere Dauer eines, d. i. des siebenten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

471.

Erlaß des Handelsministeriums vom 30. Oktober 1852,

wodurch das dem Joseph Weiß verliehene, und später an seinen Sohn Karl Weiß übertragene Privilegium vom 28. Juni 1841 auf die weitere Dauer eines, das ist des zwölften Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Joseph Weiß verliehene, und später an seinen Sohn Karl Weiß übertragene Privilegium vom 28. Juni 1841 auf die Erfindung, aus einem ganz unbeachteten Pflanzenstoffe eine zu verschiedenen technischen Zwecken taugliche Faser, „Waldwolle“ genannt, zu bereiten, auf die weitere Dauer eines, das ist des zwölften Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

472.

B e r z e i c h n i s s

der von dem Handelsministerium am 5. November 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Johann Jakob Guillet, Chemiker und Mitglied der National-Akademie in Paris, wohnhaft in Chambery, durch Ludwig Fighetti, Handelsmann in Mailand, auf eine Entdeckung in der Verkohung des Lignites und der Braunkohle mittelst eines eigenen Apparates; — auf sechs Jahre. In Sardinien ist dieser Gegenstand seit 16. April 1852 auf sieben Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angeführt (Zahl 7995—5.).

Dem Franz Wertheim, k. k. Hof- und landesbefugten Werkzeugfabrikanten in Wien (Wieden Nr. 348), auf die Erfindung einer einfachen Maschine, womit die zu

dany na wynalazek pojedynczej maszyny, zapomocą której drewnienka używane na hyble i wszelkie inne tym podobne narzędzia szybciej i lepiej, jak to dotychczas ręcznie uskuteczniano, tak pod kątem prostym, jako też i dowolnie wsokośno wyźłobiac można; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 8391 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Hartwägerowi, obywatelowi miejskiemu i właścicielowi domu w Wiedniu (Landstrasse nr. 510), nadany na wynalazek w wyrabianiu olejów przez wyciskanie uzyskiwanych, zapomocą którego takie wyciskanie przy równych siłach ciskających łatwiej i dokładniej się uskutecznia, a sukna do wyciskania używane od zbyt prędkiego popsucia chroni się; — na rok jeden. Opis przywileju przechowany jest w c. k. niższo-austrijskiem Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (l. 8393 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Ksaweremu Sinslerowi, mechanikowi w Wiedniu (Brigittenau nr. 70), Karolowi Grundowi, zamieszkałemu na Alservorstadt pod nr. 61, i Karolowi Wunschowi, prywatyzującemu, zamieszkałemu w Mariahilf pod nr. 41, nadany na wynalazek maszyny do międlenia i trzepania lnu i konopi, zapomocą której mnogo lnu i konopi w stosunkowo krótkim czasie, nie pozbywając nic oprócz paździerza, międli się i trzepie; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austrijskiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 8394 — H.).

Przywilej, Leopoldowi Nowakowi, rytownikowi w Wiedniu (Alservorstadt nr. 85), i Rudolfowi Hofmeisterowi, introligatorowi i fabrykantowi galanteryjnych towarów skórzanych w Neulerchenfeld nr. 13, nadany na ulepszenie w wyrabianiu kaletek, cygarnic, pułaresów i taszek damskich z kruszcowej blachy wyciskanej; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austrijskiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 8395 — H.).

Przywilej, Antoniemu Luzarchemu, technikowi w Reuilly (w departamencie Indre we Francyi), na ręce Franciszka Ksawerego Derpowskiego w Wiedniu (Josefstadt nr. 50), nadany na wynalazek nowego sposobu opalania gazem, do użycia również przy kotłach lokomotywów żelaznej kolei i parostatków, jak i przy każdej innej maszynie; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austrijskiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 8496 — H.).

Przywilej, Jerzemu Märklowi, miejskiemu obywatelowi, prywatyzującemu w Wiedniu (Josefstadt nr. 65), nadany na wynalazek i ulepszenie w przysposabianiu i obrabianiu lnu, konopi i innych włóknistych materyj roślinnych; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 8497 — H.).

Hobeln und allen andern derartigen Werkzeugen verwendeten Hölzer schneller und richtiger, als dies bisher mit der Hand geschah, sowohl rechtwinkelig als beliebig schief gestochen werden können; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 8391—H.).

Dem Franz Hartwagner, Bürger und Hausbesitzer in Wien (Landstrasse Nr. 510), auf eine Erfindung in der Erzeugung aller durch Auspressung gewinnbarer Oele, wobei die Auspressung leichter und vollständiger bei gleichen Druckkräften bewirkt werde, und die Preßtücher gegen das zu schnelle Zerreißen gesichert werden; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 8393—H.).

Dem Franz Xaver Sinsler, Mechaniker in Wien (Brigittenau Nr. 70), Karl Grund, wohnhaft: Alservorstadt Nr. 61, und Karl Wunsch, Privatier, wohnhaft: Mariahilf Nr. 41, auf die Erfindung einer Flachß- und Hanf-Brech- und Schwingmaschine, womit große Quantitäten Flachß und Hanf in verhältnißmäßig kurzer Zeit, und ohne einen andern Abfall als den der Strohhuslen, gebrochen und geschwungen werden; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Zahl 8394—H.).

Dem Leopold Nowak, Graveur in Wien (Alservorstadt Nr. 85), und Rudolph Hofmeister, Buchbinder und Ledergalanterie-Waaren-Fabrikanten in Neulerchenfeld Nr. 13, auf die Verbesserung in der Erzeugung von Geld-, Zigarren-, Brief- und Damentaschen aus gepreßtem Metallbleche; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 8395—H.).

Dem Anton Luzarcha, Hammermeister in Reuilly (Departement Indre in Frankreich), durch Franz Xaver von Derpowski in Wien (Josephstadt Nr. 50), auf die Erfindung einer neuen Gasheizung, welche sowohl bei den Kesseln der Eisenbahnlokomotive und Schiffe, als auch auf jede andere Maschine anwendbar sei; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 8496—H.).

Dem Georg Märkl, Bürger und Privatier in Wien (Josephstadt Nr. 65), auf eine Erfindung und Verbesserung in der Bereitung und Behandlung von Flachß, Hanf und anderen faserigen Pflanzenstoffen; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 8497—H.).

Przywilej, A. Heinrichowi, sekretarzowi niższo-austryackiego towarzystwa przemysłowego, zamieszkałemu w Wiedniu (w mieście nr. 965), nadany na ulepszenie w garbarstwie (skórnictwie); — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 8498 — H.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administraeyi, zamieszkałemu w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na odkrycie i ulepszenie sposobu użycia kauczuku i gutta-perchy, albo obojga razem przy konstruowaniu resorów, sprężyn do dźwigania, pociągania, niemniej sprężyn chroniących od trzęsienia; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 8499 — H.).

Baumgartner m. p.

473.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu
dnia 8. Listopada 1852 nadanych.

Przywilej, Józefowi Karticzkowi i Józefowi Martinekowi, c. k. elewom budownictwa, zamieszkałym w Wiedniu (w mieście pod nr. 805), nadany na wynalazek maszyny parowej do wyrabiania wypalanych cegieł do murowania; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 8566 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Ksaweremu de Derpowskiemu, mieszkającemu w Wiedniu (Josefstadt nr. 50), nadany na wynalazek maszyny do krajania korków, wyrabiającej bardzo szybko i mechanicznym sposobem korki do flaszek, dziur szpuntowych i ładunków do broni palnej; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryackiem Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (l. 8567 — H.).

Przywilej, Izaakowi Gorlitzerowi, miejskiemu krawcowi damskiemu w Pesszcie (Königsgasse nr. 11), nadany na wynalazek maszyny do przykrawywania sukien damskich; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 8568 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Poduszce, mechanikowi w Tscheitsch w Morawii, nadany na wynalazek aparatu do wyrabiania gazów palnych z niesuszonego węgla brunatnego (lignitu) i niesuszonego torfu, za których zapaleniem szkło topić, żelazo pudłować i szwajnować, lub na innych materyjach topnistych podobne skutki sprawić można; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 8569 — H.).

Przywilej, Maciejowi Schollerowi prywatyzującemu, i Krystynowi Heroldowi, fabrykantowi pudełeczek drewnianych i szuwaksu, mieszkającemu w Wie-

Dem N. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbevereines in Wien (Stadt Nr. 965), auf die Verbesserung in der Lebergärerei; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 8498—5.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirektor in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Entdeckung und Verbesserung in der Anwendung des Kautschuks und der Gutta-Percha, oder beide vereint bei der Konstruktion der Wagenpuffer, Trag-, Zug- und Pufferfedern; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 8499—5.).

Baumgartner m. p.

473.

V e r z e i c h n i ß

der von dem Handelsministerium am 8. November 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Joseph Karticzek, k. k. Baueleven, und Joseph Martinek, k. k. Baueleven in Wien (Stadt Nr. 805), auf die Erfindung einer Dampf-Ziegelschlag-Maschine zur Erzeugung gebrannter Mauerziegeln; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 8566—5.).

Dem Franz Xaver von Derpowski, in Wien (Josephstadt Nr. 50), auf die Erfindung einer Korkschneidmaschine, welche die Korke zu Flaschen, Spundlöchern, Gewehr-ladungen u. s. w. sehr schnell und auf mechanischem Wege erzeuge; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 8567—5.).

Dem IsaaK Gorliger, bürgerlichen Frauenschneider in Pesth (Königsgasse Nr. 11), auf die Erfindung einer Zuschneidemaschine für Damenkleider; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 8568—5.).

Dem Franz Poduschka, Mechaniker zu Tschentsch in Mähren, auf die Erfindung eines Apparates zur Erzeugung brennbarer Gase aus ungetrockneter Braunkohle (Eignit) und ungetrocknetem Torfe, durch deren Verbrennung Glas geschmolzen, Eisen gepuddelt und geschweißt, oder an anderen schmelzbaren Stoffen ähnliche Wirkungen hervorgebracht werden können; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Zahl 8569—5.).

Dem Mathias Scholler, Privatier, und Christian Herold, Holzschnit- und Wachszerzeuger in Wien (Erdberg Nr. 152), auf die Erfindung und Verbesserung einer

dniu (Erdberg nr. 152), nadany na wynalazek maszyny do wyrabiania pudełeczek drewnianych; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 8570—H.).

Przywilej, Antoniemu i Janowi Schmidmayerom, niegdy miejskim majstrom tkackim w Wiedniu (Gumpendorf nr. 223), nadany na ulepszenie maszyny do robienia grzebieni tkackich, zapomocą której nie wiąże się grzebienie, jak dotąd, kręconą bawełną, ale drutem mosiężnym i żelaznym; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 8571—H.).

Przywilej, Janowi Franciszkowi Desmarestowi z Marsylii, zamieszkałemu w Wiedniu (Alservorstadt nr. 218), nadany na ulepszenie sposobu wyrabiania gwoździ zapomocą mechanizmu i na zimno, a to gontali z płaskimi krągłymi główkami; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 8572—H.).

Przywilej, Edwardowi Skalitzkiemu, urzędnikowi c. k. rządowej kolei żelaznej, mieszkającemu w Wiedniu (St. Ulrich nr. 135), nadany na wynalazek emalijowanych metalowych liter i cyfer do napisów, godeł i numerów domu; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austrijskiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 8573—H.).

Baumgartner m. p.

474.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 8. Listopada 1852,

mocą którego czas trwania niektórych przywilejów przedłużono.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanym, przedłużyć następujące przywileje:

1. Przywilej, Janowi Chrzycielowi Seidlowi dnia 14. Października 1839 nadany (obecnie na własność pozostałej po nim wdowy i trojga dzieci przelany), na wynalazek młóczarni; na rok czternasty;
2. Przywilej, Karolowi Leistlerowi, dnia 16. Października 1844 nadany na ulepszenie w wyrabianiu parkietowanych posadzek wszelkiego gatunku; na rok dziewiąty i dziesiąty;
3. Przywilej, Franciszkowi Bienertowi, dnia 28. Października 1844 nadany na ulepszenie den oddźwięku (rezonancyi); na rok dziewiąty i dziesiąty;
4. Przywilej, Ludwikowi Leonowi Wolfowi, dnia 30. Października 1846 nadany na wynalazek uniwersalnego młyna przenośnego; na rok dziewiąty, dziesiąty, jedynasty i dwunasty;
5. Przywilej, Ludwikowi Leonowi Wolfowi, dnia 12. Maja 1848 nadany na ulepszenie w konstrukcyi deptaków końskich; na rok szósty, siódmy, ósmy, dziewiąty i dziesiąty;

Maschine zur Erzeugung von Holzschachteln; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 8570—5.).

Dem Anton und Johann Schmidmayer, gewesenen bürgerlichen Webermeistern in Wien (Gumpendorf Nr. 223), auf die Verbesserung der Weberkamm-Maschine, wornach die Kämme nicht wie bisher mit gezwirnter Baumwolle, sondern mit Messing und Eisendraht gebunden werden; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 8571—5.).

Dem Johann Franz Desmarest aus Marseille, in Wien (Alservorstadt Nr. 218), auf die Verbesserung in der Erzeugung der Nägel durch Mechanismus auf kaltem Wege, und zwar der Schindelnägel mit flachen runden Köpfen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 8572—5.).

Dem Eduard Skalligky, Beamten der k. k. Staatsbahn in Wien (St. Ulrich Nr. 135), auf die Erfindung emailirter Metallbuchstaben und Ziffern zu Aufschriften, Aushängschildern und Hausnummern; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 8573—5.).

Baumgartner m. p.

474.

Erlaß des Handelsministeriums vom 8. November 1852,

womit mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden, und zwar: das Privilegium

1. des Johann Baptist Seidel, (nunmehr an seine Witwe Karoline Seidel und seine drei Kinder übergegangen) vom 14. Oktober 1839 auf die Erfindung einer Dreschmaschine, auf das vierzehnte Jahr;

2. des Karl Leistner, vom 16. Oktober 1844 auf eine Verbesserung in der Erzeugung aller Gattungen parquetirter Fußböden, auf das neunte und zehnte Jahr;

3. des Franz Bienert, vom 28. Oktober 1844 auf eine Verbesserung der Resonanzböden, auf das neunte und zehnte Jahr;

4. des Louis Leo Wolf, vom 30. Oktober 1846 auf die Erfindung einer portativen Universalmühle, auf das neunte, zehnte, elfte und zwölfte Jahr;

5. des Louis Leo Wolf, vom 12. Mai 1848 auf eine Verbesserung in der Konstruktion der Pferdegeschosse, auf das sechste, siebente, achte, neunte und zehnte Jahr;

6. Przywilej, Julijuszowi Haasowi i Gustawowi Seeligowi dnia 8. Października 1849 nadany na wynalazek nowego środka komunikacji dla wszelkich przedmiotów i dla myśli; na rok czwarty i piąty;

7. Przywilej, Krystyanowi Steinkellnerowi dnia 3. Listopada 1849 nadany na ulepszenie w konstrukcyi akordeonów; na rok czwarty.

8. Przywilej, Józefowi Eugeniuszowi de Nagi dnia 31. Października 1850 nadany na ulepszenie sposobu, tudzież aparatu przy fabrykacyi świec; na rok trzeci;

9. Przywilej, Aleksandrowi Andersenowi dnia 10. Listopada 1850 nadany na ulepszenie w wyrabianiu wszelkich podstawek żelaznych i szarnirowych, szyn, haków do łóżek i t. d.; na rok trzeci, czwarty i piąty;

10. Przywilej, Williamowi Crosskillowi dnia 30. Marca 1851 nadany na ulepszenie w konstrukcyi wałców skibowych, „kultywatorami Crosskilla“ zwanych, na rok czwarty i piąty;

11. Przywilej, Janowi Wurmaldowi dnia 2. Października 1851 nadany na ulepszenie maszyn i narzędzi do przędzenia i kręcenia lnu, bawełny, wełny, jedwabiu, tudzież innych materij włóknistych; na rok drugi;

12. Przywilej, Janowi Jakóbowi Schochowi dnia 7. Października 1851 nadany na wynalazek, jak zapomocą blaszanych rurczek przymocowywać rzemień do roboty w fabrykach i kopalniach potrzebne; na rok drugi;

13. Przywilej, J. G. Daumowi dnia 17. Października 1851 nadany na wynalazek nowej konstrukcyi łóżek; na rok drugi;

14. Przywilej, Józefowi Kaubic dnia 17. Października 1851 nadany na ulepszenie zamków wszelkiego gatunku; na rok drugi;

15. Przywilej, Józefowi Wincentemu Melchiorowi Raimondiemu dnia 23. Października 1851 nadany na wynalazek tablic przeglądu; na rok drugi;

16. Przywilej, Piotrowi Vizetowi dnia 4. Listopada 1851 nadany na wynalazek nowej konstrukcyi wozów; na rok drugi;

17. Przywilej, J. G. Daumowi dnia 11. Listopada 1851 nadany na wynalazek w konstruowaniu i używaniu maszyny mechanika Lenôtre w Paryżu, służącej do robienia, nalewania do butelek i zakorkowywania trunków musujących; na rok drugi; nakoniec

18. Przywilej, Janowi Bauerowi dnia 14. Czerwca 1852 nadany na ulepszenie w wyrabianiu masy do osuszania wilgotnych saletrą osiątkłych murów służącej; na rok drugi.

Baumgartner m. p.

6. des Julius Haas und Gustav Seelig, vom 8. Oktober 1849 auf die Erfindung eines neuen Kommunikationsmittels für Gegenstände aller Art und für Gedanken, auf das vierte und fünfte Jahr;
7. des Christian Steinkellner, vom 3. November 1849 auf eine Verbesserung in der Konstruktion der Akkordeons, auf das vierte Jahr;
8. des Joseph Eugen von Nagi, vom 31. Oktober 1850 auf eine Verbesserung des Verfahrens und der Apparate zum Behufe der Kerzen-Erzeugung, auf das dritte Jahr;
9. des Alexander Andersen, vom 10. November 1850 auf eine Verbesserung in der Erzeugung aller Arten eiserner Aufsatz- und Scharnierbänder, Schienen, Betthaken u. dgl., auf das dritte, vierte und fünfte Jahr.
10. des William Croftill, vom 30. März 1851 auf eine Verbesserung in der Konstruktion von Erdschollenwalzen „Croftills-Kultivator“ genannt, auf das vierte und fünfte Jahr;
11. des John Wormald, vom 2. Oktober 1851 auf die Verbesserung von Maschinen und Apparaten zum Spinnen und Zwirnen des Flachses, der Baumwolle, Schafwolle, Seide und anderer Faserstoffe, auf das zweite Jahr;
12. des Johann Jakob Schoch, vom 7. Oktober 1851 auf eine Erfindung, die in den Fabriken und bei den Gewerken nöthigen Triebreimen durch Röhrchen von Blech zu befestigen, auf das zweite Jahr;
13. des J. G. Daum, vom 17. Oktober 1851 auf die Erfindung einer neuen Konstruktion von Bettstätten, auf das zweite Jahr;
14. des Joseph Rauba, vom 17. Oktober 1851 auf eine Verbesserung aller Gattungen Schlösser, auf das zweite Jahr;
15. des Joseph Vinzenz Melchior Raimondie, vom 23. Oktober 1851 auf die Erfindung von Uebersichtstabellen, auf das zweite Jahr;
16. des Pierre Bizet, vom 4. November 1851 auf die Erfindung einer neuen Wagenkonstruktion, auf das zweite Jahr;
17. des J. G. Daum, vom 11. November 1851 auf eine Erfindung in der Konstruktion und dem Gebrauche der Maschine des Mechanikers Lendtre in Paris, zur Erzeugung, Bouteillenfällung und Verforkung moussirender Getränke, auf das zweite Jahr, endlich
18. des Johann Bauer, vom 14. Juni 1852 auf eine Verbesserung in der Zubereitung der Massa zur Trockenlegung feuchter salniterhältiger Mauern, auf das zweite Jahr.

Baumgartner m. p.

475.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 8. Listopada 1852

z obwieszczeniem, iż własność przywileju, Edwardowi Köstlerowi dnia 17. Grudnia 1851 nadanego, przelaną została na Aleksandra Weglana.

Ministerstwo handlu przyjęło do wiadomości, i zapisało doniesienie, jako Edward Köstler własność przywileju sobie, dnia 17. Grudnia 1851 nadanego na wynalazek mydła palmowo-oliwno-żywiecznego nowego gatunku, mocą dokumentu ustępstwa z dnia 7. Października 1852 przełał na Aleksandra Weglana.

Baumgartner m. p.

476.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 8. Listopada 1852,

mocą którego przywilej, Józefowi Morawetzowi i H. A. Syrrenbergowi dnia 31. Sierpnia 1851 nadany, przedłużono na rok drugi.

Ministerstwo handlu uznało się spowodowanem prośbą, dnia 16. Sierpnia 1852 podaną, przywilej Józefowi Morawetzowi i H. A. Syrrenbergowi dnia 31. Sierpnia 1851 nadany na wynalazek w wyrabianiu mydła, na rok drugi przedłużyć.

Baumgartner m. p.

477.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 8. Listopada 1852,

mocą którego przywilej, pierwotnie Fryderykowi Wilhelmowi Kyritzowi i Henrykowi Augustowi Syrrenbergowi dnia 22. Grudnia 1847 nadany, obecnie będący w posiadaniu Józefa Morawetza i Henryka Augusta Syrrenberga, na rok szósty przedłużono.

Ministerstwo handlu uznało się spowodowanem, przywilej, pierwotnie Fryderykowi Wilhelmowi Kyritzowi i Henrykowi Augustowi Syrrenbergowi dnia 22. Grudnia 1847 nadany, obecnie będący w posiadaniu Józefa Morawetza i Henryka Augusta Syrrenberga, opiewający na ulepszenie w wyrabianiu już uprzywilejowanych smarowideł do wozów i maszyn, przedłużyć na rok szósty.

Baumgartner m. p.

475.

Erlaß des Handelsministeriums vom 8. November 1852,

woburch die Uebertragung des dem Eduard Köstler am 17. Dezember 1851 ertheilten Privilegiums an Alexander Weglau kundgemacht wird.

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Eduard Köstler das ihm am 17. Dezember 1851 auf die Erfindung einer neuen Gattung Palmöl „Harzseife“ ertheilte Privilegium mittelst Sessions-Urkunde vom 7. Oktober 1852 an Alexander Weglau übertragen habe, zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen.

Baumgartner m. p.

476.

Erlaß des Handelsministeriums vom 8. November 1852,

womit das Privilegium des Joseph Moraweg und S. A. Syrrenberg vom 31. August 1851 auf das zweite Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat in Folge des am 16. August 1852 überreichten Ansuchens das Privilegium des Joseph Moraweg und S. A. Syrrenberg, vom 31. August 1851 auf eine Erfindung in der Erzeugung von Seife, auf das zweite Jahr zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

477.

Erlaß des Handelsministeriums vom 8. November 1852,

womit das ursprünglich dem Friedrich Wilhelm Kritz und Heinrich August Syrrenberg verliehene, und nunmehr im Besitze von Joseph Moraweg und Heinrich August Syrrenberg befindliche Privilegium vom 22. Dezember 1847 auf das sechste Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Friedrich Wilhelm Kritz und Heinrich August Syrrenberg verliehene, und nunmehr im Besitze von Joseph Moraweg und Heinrich August Syrrenberg befindliche Privilegien vom 22. Dezember 1847 auf eine Verbesserung in der Erzeugung der bereits privilegierten Wagen- und Maschinenschmiere, auf das sechste Jahr zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

478.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 8. Listopada 1852,

mocą którego przywilej, Wincentemu Dall-Aglio dnia 7. Listopada 1845 nadany, na rok ósmy przedłużono.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, przywilej Wincentemu Dall-Aglio dnia 7. Listopada 1845 nadany na ulepszenie w konstrukcyi parowego aparatu do prania i bielienia (blichowania), przedłużyć na rok ósmy.

Baumgartner m. p.

479.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 8. Listopada 1852,

mocą którego przywilej, Ignacemu Zuckerowi dnia 14. Października 1850 nadany, na rok trzeci przedłużono.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, przywilej Ignacemu Zuckerowi dnia 14. Października 1850 nadany na wynalazek maszyny do wyrabiania guzików jedwabnych, przedłużyć na rok trzeci.

Baumgartner m. p.

480.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 9. Listopada 1852,

z obwieszczeniem, iż własność przywileju, Karolowi Kuhnowi dnia 25. Maja 1847 nadanego, na osobę Ryszarda Jana Aschera, a od tego na osobę Maurycego Weissbergera została przelaną.

Ministerstwo handlu przyjęło do wiadomości, i zapisało doniesienie, jako Ryszard Jan Ascher przywilej Karolowi Kuhnowi dnia 25. Maja 1847 nadany, a później na siebie przelany, opiewający na wynalazek, odkrycie i ulepszenie krzesiw do tarcia, mocą dokumentu ustępstwa z dnia 2. Października 1852 przelał na osobę Maurycego Weissbergera.

Baumgartner m. p.

481.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 19. Listopada 1852,

którem oznajmia się, że przywilej Franciszkowi Ksaweremu Sinslerowi i Antoniemu Klementowi dnia 29. Lutego 1852 nadany,

Erlaß des Handelsministeriums vom 8. November 1852,

womit das Privilegium des Vinzenz Dall-Agljo vom 7. November 1845 auf das achte Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Vinzenz Dall-Agljo vom 7. November 1845 auf eine Erfindung in der Konstruktion eines Dampf-Wasch- und Bleichapparates, auf das achte Jahr zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

Erlaß des Handelsministeriums vom 8. November 1852,

womit das Privilegium des Ignaz Zucker vom 14. Oktober 1850 auf das dritte Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Ignaz Zucker, vom 14. Oktober 1850 auf die Erfindung einer Maschine zur Erzeugung von Seidenknöpfen, auf das dritte Jahr zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

Erlaß des Handelsministeriums vom 9. November 1852,

wodurch die Uebertragung des dem Karl Kuhn am 25. Mai 1847 verliehenen Privilegiums an Richard John Ascher und von diesem an Moritz Weißberger kundgemacht wird.

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Richard John Ascher das ursprünglich dem Karl Kuhn verliehene und seither an ihn übergegangene Privilegium vom 25. Mai 1847 auf eine Erfindung, Entdeckung und Verbesserung von Reibfeuerzeugen, mittelst Zessionsurkunde vom 2. Oktober 1852 an Moritz Weißberger abgetreten habe, zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen.

Baumgartner m. p.

Erlaß des Handelsministeriums vom 19. November 1852,

womit die Uebertragung des dem Franz Xaver Sinsler und Anton Klement unterm 29. Februar 1852 verliehenen Privilegiums an Karl Grund und Dr. Karl

przelany został na osoby Karola Grunda i Dra. Karola Wunscha, którzy znowu połowę tegoż przenieśli na osobę Macieja M. Fanta i Leopolda Mahlera.

Przywilej, Franciszkowi Ksaweremu Sinslerowi i Antoniemu Klementowi dnia 29. Lutego 1852 nadany na wynalazek nowej z kruszcu konstruowanej maszyny do deseniowania guzików, przelany przez tychże został w zupełności na osobę Karola Grunda, prywatyzującego, i Dra. Karola Wunscha, zamieszkałych w Wiedniu, którzy znowu połowę tego przywileju przenieśli na osobę Macieja M. Fanta i Leopolda Mahlera, handlarzów zbożowych w Wiedniu zamieszkałych. Wszystkie te przeniesienia własności c. k. archiwum przywilejów zapisało, jak należy, do rejestrów swoich.

Baumgartner m. p.

482.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 29. Listopada 1852,

mocą którego Ottmarowi E. Hörnerowi i Fryderykowi Weichmannowi nadano wyłączny przywilej na ulepszenie gazowych pajaków i latarni.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, Ottmarowi E. Hörnerowi, kupcowi w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 631) i Fryderykowi Weichmannowi, blacharzowi w Wiedniu (Franzensalee nr. 552) nadać na rok jeden wyłączny przywilej na ulepszenie gazowych pajaków i latarni wszelkiego rodzaju, zapomocą którego dają się łatwiej czyścić, jak dotychczas używane sprzęty podobne. Opis przywileju przechowuje się tajony w c. k. archiwum przywilejów (l. 8782—H.).

Baumgartner m. p.

483.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 29. Listopada 1852,

mocą którego D. Zweibrückowi nadano wyłączny przywilej na wynalazek w wyrabianiu wszelkich strón z kiszek.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, na zasadzie przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, D. Zweibrückowi, upoważnionemu fabrykantowi strón kiszkowych, zamieszkałemu w Pradze nr. 871—1, nadać na lat dwa wyłączny przywilej na wynalazek w wyrabianiu wszelkich strón kiszczanych, przydatnych tak do instrumentów, jakoteż do uży-

Wunsch, welche sodann die Hälfte dieses Privilegiums an Mathias M. Fanta und Leopold Mahler abgetreten haben, kundgemacht wird.

Das an Franz Xaver Sinsler und Anton Clement unterm 29. Februar 1852 verliehene Privilegium auf die Erfindung einer neuen aus Metall konstruirten Knopf-Deffinirmaschine wurde von ihnen vollständig an Karl Grund, Privatier, und Dr. Karl Wunsch, beide in Wien, übertragen, welche sodann die Hälfte dieses Privilegiums an Mathias M. Fanta und Leopold Mahler, beide Fruchthändler zu Wien, abgetreten haben. Sämmtliche Uebertragungen sind von dem k. k. Privilegiums-Archive vorschriftsmäßig eingetragen worden.

Baumgartner m. p.

482.

Erlaß des Handelsministeriums vom 29. November 1852,

womit dem Dittmar G. Hörner und Friedrich Weichmann ein ausschließendes Privilegium auf eine Verbesserung an den Gaslustern und Gaslaternen verliehen wird.

Das Handelsministerium hat dem Dittmar G. Hörner, Kaufmann in Wien (Leopoldstadt Nr. 631), und Friedrich Weichmann, Spengler in Wien (Franzensallee Nr. 552), ein ausschließendes Privilegium auf eine Verbesserung an den Gaslustern und Gaslaternen aller Art, wodurch selbe leichter als die bisherigen derartigen Geräthschaften gereinigt werden können, auf die Dauer eines Jahres zu verleihen befunden. Die geheimegehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 8782 H.).

Baumgartner m. p.

483.

Erlaß des Handelsministeriums vom 29. November 1852,

womit dem D. Zweibrück ein ausschließendes Privilegium auf eine Erfindung in der Erzeugung aller Arten von Darmsaiten verliehen wird.

Das Handelsministerium hat dem D. Zweibrück, befugten Darmsaiten-Erzeuger in Prag Nr. 871—1, ein ausschließendes Privilegium auf eine Erfindung in der Erzeugung aller Arten von Darmsaiten, welche sowohl zum Instrumental-, als auch zum Maschinengebrauche und zur Verwendung in Glasfabriken geeignet seien, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 auf die

cia przy maszynach i w hutach szklanych. Opis przywileju, w tajemnicy być mający, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 9181—H.).

Baumgartner m. p.

484.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 1. Grudnia 1852,

którem oznajmia się doniesienie, iż Maurycy Danglowitz przywilej, sobie dnia 18. Sierpnia 1852 nadany, przelał na osobę Leopolda Löwita.

Ministerstwo handlu przyjęło do wiadomości, i zaciągnęło sposobem przepisany do rejestrów doniesienie, iż Maurycy Danglowitz przywilej, sobie dnia 18. Sierpnia 1852 nadany na wynalazek maszyny do wygotowywania wszelkich wyrobów szmuklerskich, przelał w zupełności na osobę Leopolda Löwita, kupca w Pradze.

Baumgartner m. p.

485.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 4. Grudnia 1852,

moą którego Fryderykowi Gräserowi nadano wyłączny przywilej na wynalazek właściwego sposobu zupełnego zwęglania węgla kamiennych i brunatnych, tudzież drzewa i torfu.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, Fryderykowi Gräserowi, towarzyszewi w przedsiębiorstwie kopalni węgla kamiennych w Bawaryi, zamieszkałemu w Mnichowie (Königinstrasse nr. 8), na podstawie prośby przez Józefa Schlegla, pełnomocnika tegoż, dyrektora kopalni w Prewali w Karyntyi, podanej, nadać na zasadzie przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852 na lat dwa wyłączny przywilej na wynalazek właściwego sposobu zupełnego zwęglania węgla kamiennych i brunatnych, tudzież drzewa i torfu. Opis przywileju, w tajemnicy być mający, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 8705—H.).

Baumgartner m. p.

Dauer von zwei Jahren zu verleihen befunden. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Zahl 9181—5.).

Baumgartner m. p.

484.

Erlaß des Handelsministeriums vom 1. Dezember 1852,

womit die Anzeige, daß Moriz Danglowig sein Privilegium vom 18. August 1852 an Leopold Löwit übertragen habe, kundgemacht wird.

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Moriz Danglowig das ihm am 18. August 1852 auf die Erfindung einer Maschine zur Erzeugung aller Gattungen von Posamentier-Arbeiten ertheilte Privilegium an Leopold Löwit, Handelsmann in Prag, vollständig übertragen habe, zur Wissenschaft genommen und vorschriftmäßig einregistriert.

Baumgartner m. p.

485.

Erlaß des Handelsministeriums vom 4. Dezember 1852,

womit dem Friedrich Gräser ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung eines eigenthümlichen Verfahrens für die vollkommene Verkohlung von Stein- und Braunkohlenforten, Holz und Torf verliehen wird.

Das Handelsministerium hat dem Friedrich Gräser, Steinkohलगewerken in Bayern, wohnhaft in München (Königstraße Nr. 8), auf Grundlage seines durch den Bevollmächtigten Joseph Schlegel, Werkdirektor zu Prevali in Kärnten gestellten Ansuchens, ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung eines eigenthümlichen Verfahrens für die vollkommene Verkohlung von Stein- und Braunkohlenforten, Holz und Torf, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852, auf die Dauer von zwei Jahren zu verleihen befunden. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 8705—5.).

Baumgartner m. p.

486.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 4. Grudnia 1852,

mocą którego doktorowi Ignacemu Wildnerowi de Maithstein nadano wyłączny przywilej na wynalazek komórkowych pieców do wypalania.

Ministerstwo handlu, na zasadzie przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, widziało się spowodowanem, doktorowi Ignacemu Wildnerowi de Maithstein, nadwornemu i sądowemu adwokatowi i właścicielowi fabryki pieców płytowych, mieszkającemu w Wiedniu (w mieście nr 254) nadać na rok jeden wyłączny przywilej na wynalazek komórkowych pieców do wypalania dla garncearzy, cegielników, wapienników i t. d. Opis wynalazku przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (l. 8781—H.).

Baumgartner m. p.

487.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 5. Grudnia 1852,

mocą którego Henrykowi Jakobiemu nadano wyłączny przywilej na ulepszenie kaletek na krzesiwa.

Ministerstwo handlu, na zasadzie przepisów ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, widziało się spowodowanem, Henrykowi Jakobiemu, miejskiemu majstrowi tokarskiemu w Wiedniu (Wieden nr. 851) nadać na rok jeden wyłączny przywilej na poprawę kaletek na krzesiwa. Opis poprawy przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 8704—H.).

Baumgartner m. p.

488.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 5. Grudnia 1852,

mocą którego przywilej pierwotnie Józefowi Sieglowi dnia 27. Października 1845 nadany, później zaś na osoby synów jego: Aloizego, Adolfa Józefa i Franciszka Sieglów przelany, na rok ósmy przedłużono.

Ministerstwo handlu, na zasadzie ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, widziało się spowodowanem, przywilej, pierwotnie Józefowi Sieglowi dnia

486.

Erlaß des Handelsministeriums vom 4. Dezember 1852,

womit dem Dr. Ignaz Wildner Edlen von Matthstein ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung von Zellen-Brennöfen verliehen wird.

Das Handelsministerium hat dem Dr. Ignaz Wildner Edlen von Matthstein, Hof- und Gerichtsadvokaten und Plattenöfen-Fabrikbesitzer, wohnhaft in Wien, (Stadt Nr. 254), ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung von Zellen-Brennöfen für Löffel, Ziegel- und Kalkbrenner u. s. w., nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 auf die Dauer von Einem Jahre zu verleihen befunden. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 8781—H.).

Baumgartner m. p.

487.

Erlaß des Handelsministeriums vom 5. Dezember 1852,

womit dem Heinrich Jakobi ein ausschließendes Privilegium auf eine Verbesserung des Feuerzeug-Stuis verliehen wird.

Das Handelsministerium hat dem Heinrich Jakobi, bürgerlichen Drechslermeister in Wien (Wieden Nr. 851), ein ausschließendes Privilegium auf eine Verbesserung der Feuerzeug-Stuis nach den Bestimmungen des Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 auf die Dauer von Einem Jahre zu verleihen befunden. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 8704—H.).

Baumgartner m. p.

488.

Erlaß des Handelsministeriums vom 5. Dezember 1852,

womit das ursprünglich dem Joseph Siegl verliehene und seither an seine Söhne Alois, Adolph Joseph und Franz Siegl übergegangene Privilegium vom 27. Oktober 1845 auf das achte Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Joseph Siegl verliehene und seither an seine Söhne Alois, Adolph Joseph und Franz Siegl übergegangene Privi-

27. Października 1845 nadany, następnie zaś na osoby synów jego: Aloizego, Adolfa Józefa i Franciszka Sieglów przelany, opiewający na wynalazek nowego rodzaju kart do grania, przedłużyć na rok ósmy, rozszerzając skuteczność tegoż na całą monarchię.

Baumgartner m. p.

489.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 6. Grudnia 1852,

mocą którego Janowi Zehowi nadano wyłączny przywilej na ulepszenie wentylów, wiatrówek i narządów bezpieczeństwa przy lokomotywach.

Ministerstwo handlu, na zasadzie przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15 Sierpnia 1852, widziało się spowodowanym, Janowi Zehowi, konstruktorowi w fabryce maszyn Wacława Günthera w Wiener-Neustadt, nadać na rok jeden wyłączny przywilej na ulepszenie wentylów, wiatrówek i narządów bezpieczeństwa przy lokomotywach. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 8783—H.).

Baumgartner m. p.

490.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 6. Grudnia 1852,

mocą którego Franciszkowi Morawetzowi nadany wyłączny przywilej na wynalazek w konstrukcyi i użyciu łaźni i tuszu dla koni, bydła rogatego i owiec.

Ministerstwo handlu, na zasadzie przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15 Sierpnia 1852, widziało się spowodowanym, Franciszkowi Morawetzowi, założycielowi kąpiel Zofii w Wiedniu (Weissgärber nr. 46), nadać na rok jeden wyłączny przywilej na wynalazek w konstrukcyi i użyciu łaźni i tuszu dla koni, bydła rogatego i owiec. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 8824—H.).

Baumgartner m. p.

legium vom 27. Oktober 1845 auf eine Erfindung in der Erzeugung einer neuen Art Spielkarten, gemäß dem Privilegiengesetze vom 15. August 1852, auf das achte Jahr, mit Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

489.

Erlass des Handelsministeriums vom 6. Dezember 1852,

womit dem Johann Zeh ein ausschließendes Privilegium auf eine Verbesserung der Ausströmungen, Blasrohre und Sicherheitsvorrichtungen bei Lokomotiven verliehen wird.

Das Handelsministerium hat dem Johann Zeh, Konstrukteur in der Maschinen-Fabrik des Wenzel Günther in Wiener-Neustadt, ein ausschließendes Privilegium auf eine Verbesserung der Ausströmungen, Blasrohre und Sicherheitsvorrichtungen bei Lokomotiven nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 auf die Dauer eines Jahres zu verleihen befunden. Die Privilegiumsbeschreibung, um deren Geheimhaltung angefragt wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 8783—5.).

Baumgartner m. p.

490.

Erlass des Handelsministeriums vom 6. Dezember 1852,

womit dem Franz Morawek ein ausschließendes Privilegium auf eine Erfindung in der Konstruktion und Anwendung von Schwitz- und Douchebädern für Pferde, Hornvieh und Schafe verliehen wird.

Das Handelsministerium hat dem Franz Morawek, Gründer des Sophienbades in Wien (Weißgärber Nr. 46), ein ausschließendes Privilegium auf eine Erfindung in der Konstruktion und Anwendung von Schwitz- und Douchebädern für Pferde, Hornvieh und Schafe nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 auf die Dauer eines Jahres zu verleihen befunden. Die Privilegiumsbeschreibung, um deren Geheimhaltung angefragt wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 8824—5.).

Baumgartner m. p.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 10. Grudnia 1852,

mocą którego przywilej, Janowi Chrzcicielowi Mayerowi dnia 8. Listopada 1847 nadany, na rok szósty przedłużono.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanym, przywilej Janowi Chrzcicielowi Mayerowi dnia 8. Listopada 1847 nadany na wynalazek fabrykowania pojedynczym sposobem świec i mydła wszelkiego gatunku, na rok szósty przedłużyć, tudzież skuteczność jego na całą monarchię rozszerzyć.

Baumgartner m. p.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 11. Grudnia 1852,

którem oznajmia się, jako przywilej dnia 18. Marca 1850 nadany na wynalazek i ulepszenie sposobu czyszczenia spirytusu i uwolnienia tegoż od przyswędu, przeszedł na wyłączną własność Antoniego Riemerschmida.

Ministryjum handlu przyjęło do wiadomości, i poleciło stosownie do przepisów zarejestrować doniesienie, jako Jan Chrzciciel Vigl służące sobie prawo wspólnej własności do przywileju pierwotnie Riemerschmidowi, Fürgangowi i Viglowi dnia 18. Marca 1850 nadanego na wynalazek i ulepszenie sposobu uwolnienia spirytusu od przyswędu, mocą dokumentu ustępstwa wydanego w Mníchowie dnia 13. Listopada 1852, przelał zupełnie na Antoniego Riemerschmida w ten sposób, iż tenże stał się teraz wyłącznym właścicielem pomienionego przywileju.

Baumgartner m. p.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 11. Grudnia 1852,

którem przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi dnia 3. Listopada 1849 nadany, z powodu niewykonywania zgasłym ogłasza się.

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi dnia 3. Listopada 1849 nadany na wynalazek narzędzi do tworzenia pary, został z powodu

491.

Erlass des Handelsministeriums vom 10. Dezember 1852,

womit das Privilegium des Johann Baptist Mayer vom 8. November 1847 auf das sechste Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Johann Baptist Mayer verliehene Privilegium vom 8. November 1847 auf eine Erfindung Kerzen und Seifen aller Gattungen auf einfache Weise zu fabriciren, auf das sechste Jahr, mit Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

492.

Erlass des Handelsministeriums vom 11. Dezember 1852,

womit die Uebertragung des Privilegiums vom 18. März 1850, auf eine Erfindung und Verbesserung der Weingeistentfuselung, in das Alleineigenthum des Anton Niemerschmid kundgemacht wird.

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Johann Baptist Bigl das ihm zustehende Miteigenthum an dem ursprünglich an Niemerschmid, Fürgang und Bigl verliehenen Privilegium vom 18. März 1850 auf eine Erfindung und Verbesserung der Weingeistentfuselung, laut Sessionäurkunde ddo. München 13. November 1852 derart vollständig an Anton Niemerschmid übertragen habe, daß Letzterer nun Alleineigenthümer des erwähnten Privilegiums sei, zur Wissenschaft genommen und die vorschristmäßige Einregistriung dieser Uebertragung veranlaßt.

Baumgartner m. p.

493.

Erlass des Handelsministeriums vom 11. Dezember 1852,

wodurch das Privilegium des Jakob Franz Heinrich Hemberger vom 3. November 1849 wegen Nichtausübung für erloschen erklärt wird.

Das Privilegium des Jakob Franz Heinrich Hemberger, vom 3. November 1849 auf die Erfindung von Dampferzeugern, ist wegen Nichtausübung am 16. September

niewykonywania zgasłym uznany. Dotyczący opis przywileju przechowuje się w c. k. instytucie politechnicznym, gdzie go już teraz każdemu przejrzeć wolno.

Baumgartner m. p.

494.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 11. Grudnia 1852,

o nadaniu dwóch wyłącznych przywilejów, mianowicie Janowi Reinhardowi Frauerowi i Janowi Wilhelmowi Engerthowi.

Ministerstwo handlu, na zasadzie przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, widziało się spowodowanem, nadać następujące wyłączne przywileje:

Przywilej, Janowi Reinhardowi Frauerowi, fabrykantowi cerat, mieszkającemu w Wiedniu (w mieście nr. 327), na podany wynalazek w ulepszeniu laku do ceraty; — na rok jeden. Opis przywileju, w tajemnicy być mający, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 9502—H.).

Przywilej, Janowi Wilhelmowi Engerthowi, c. k. technicznemu radcy w Ministerstwie handlu, przemysłowości i budowli publicznych, na podany wynalazek nowej konstrukcyi lokomotywu górskiego; — na rok jeden. Opis przywileju, w tajemnicy być mający, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 9503—H.).

Baumgartner m. p.

495.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 14. Grudnia 1852,

mocą którego przywilej, pierwotnie Wilhelmowi Bandelinowi dnia 5. Stycznia 1847 nadany, następnie na osobę Cecylii Feusser przelany, na rok siódmy przedłużono.

Ministerstwo handlu, na zasadzie ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, widziało się spowodowanem, przywilej, pierwotnie Wilhelmowi Bandelinowi, rzeźbiarzowi w Wiedniu, dnia 5. Stycznia 1847 nadany, następnie na osobę Cecylii Feusser przelany, opiewający na wynalazek w wyrabianiu substancyi „plastyczną pastą kamienną“ zwanej, przedłużyć na rok siódmy, tudzież rozszerzyć skuteczność jego na całą monarchię.

Baumgartner m. p.

1852 für erloschen erklärt worden. Die diekfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich nunmehr bei dem hiesigen politechnischen Institute zu Sebermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

494.

Erlaß des Handelsministeriums vom 11. Dezember 1852,

über die Verleihung zweier ausschließender Privilegien an Johann Reinhard Frauer und Johann Wilhelm Engerth.

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 zu verleihen befunden:

Dem Johann Reinhard Frauer, Wachstuchfabrikanten in Wien (Stadt Nr. 327), auf die angebliche Erfindung in der Verbesserung eines Lackes für Wachseleinwand, auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird in dem Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 9502—5.).

Dem Johann Wilhelm Engerth, k. k. technischen Rathe im Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, auf die angebliche Erfindung einer neuen Konstruktion einer Berglokomotive, auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird in dem k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Zahl 9503—5.).

Baumgartner m. p.

495.

Erlaß des Handelsministeriums vom 14. Dezember 1852,

wodurch das ursprünglich dem Wilhelm Bandelin verliehene, und seither an Cäcilie Feuser übergegangene Privilegium vom 5. Jänner 1847 auf das siebente Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Wilhelm Bandelin, Bildhauer in Wien verliehene und seither an Cäcilie Feuser übergegangene Privilegium vom 5. Jänner 1847 auf eine Erfindung in der Erzeugung einer Substanz unter dem Namen „Plastische Steinpaste“, gemäß dem Privilegiengesetze vom 15. August 1852, auf das siebente Jahr, mit Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

496.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 14. Grudnia 1852,

mocą którego Aloizemu Gleischnerowi nadano wyłączny przywilej na wynalazek sposobu, jak blachę stalową, na żelazo albo stal nakładaną, bez gorąca szwejsować można.

Ministerstwo handlu, na zasadzie przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, widziało się spowodowanem, Aloizemu Gleischnerowi, kowalowi narzędzi, mieszkającemu w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 21), nadać na lat pięć wyłączny przywilej na wynalazek sposobu, jak blachę stalową, na żelazo lub stal nakładaną, szwejsować bez gorąca. Opis przywileju, w tajemnicy być mający, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 9497—H.).

Baumgartner m. p.

497.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 15. Grudnia 1852,

mocą którego Augustowi Kleinowi nadano wyłączny przywilej na wynalazek prasy sufletowej do szybkiego i łatwego nadawania kształtów skórze, aksamitowi, jedwabiowi, papierowi, gumi-elastyce, gutta-persze i t. d.

Ministerstwo handlu, na zasadzie przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, widziało się spowodowanem, Augustowi Kleinowi, miejskiemu fabrykantowi wyrobów skórzanych, mieszkającemu w Wiedniu (St. Ulrich nr. 59), nadać na rok jeden wyłączny przywilej na wynalazek prasy sufletowej do szybkiego i łatwego nadawania kształtów skórze, aksamitowi, jedwabiowi, papierowi, gumi-elastyce, gutta-persze i t. d. Opis przywileju, w tajemnicy być mający, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 9579—H.).

Baumgartner m. p.

498.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 15. Grudnia 1852,

mocą którego Konradowi Ottowi nadano wyłączny przywilej na podane ulepszenie ekstrakcyjnej maszyny do kawy.

Ministerstwo handlu, na zasadzie przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, widziało się spowodowanem, Konradowi Ottowi,

496.

Erlaß des Handelsministeriums vom 14. Dezember 1852,

womit dem Alois Gleisner ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung, Stahlblech auf Eisen oder Stahl aufgelegt, ohne Hitze zu schweißen, verliehen wird.

Das Handelsministerium hat dem Alois Gleisner, Zeugschmied in Wien (Leopoldstadt Nr. 21), ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung, Stahlblech auf Eisen oder Stahl aufgelegt, ohne Hitze zu schweißen, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 auf die Dauer von fünf Jahren zu verleihen befunden. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 9497—H.).

Baumgartner m. p.

497.

Erlaß des Handelsministeriums vom 15. Dezember 1852,

womit dem August Klein ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung einer Soufflet-Pressen, um Leder, Sammt, Seide, Papier, Gummielastikum, Gutta-Percha u. s. w. schnell und leicht zu formen, verliehen wird.

Das Handelsministerium hat dem August Klein, bürgerlichen Lederwaaren-Fabrikanten in Wien (St. Ulrich Nr. 59), ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung einer Soufflet-Pressen, um Leder, Sammt, Seide, Papier, Gummielastikum, Gutta-Percha u. s. w. schnell und leicht zu formen, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 auf die Dauer eines Jahres zu verlängern befunden. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 9579—H.).

Baumgartner m. p.

498.

Erlaß des Handelsministeriums vom 15. Dezember 1852,

womit dem Konrad Otto ein ausschließendes Privilegium auf die angebliche Verbesserung der Extraktions-Kaffeemaschine verliehen wird.

Das Handelsministerium hat dem Konrad Otto, Spenglermeister in Wien (Gumpendorf Nr. 47), ein ausschließendes Privilegium auf die angebliche Verbesserung der

blacharzowi w Wiedniu (Gumpendorf nr. 47), nadać na rok jeden wyłączny przywilej na podane ulepszenie ekstrakcyjnej maszyny do kawy, wykonywane zapomocą gęstego roztarcia roztopu kruszcowego. Opis przywileju przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 9576—H.).

Baumgartner m. p.

499.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 17. Grudnia 1852,

którem przywilej, Wincentemu Fr. Dall-Aglio i Karolowi Haferlowi dnia 3. Listopada 1849 nadany, na rok czwarty przedłużono.

Ministryjum handlu, na zasadzie ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, widziało się spowodowanem, przywilej Wincentemu Fr. Dall-Aglio i Karolowi Haferlowi dnia 3. Listopada 1849 nadany na wynalazek masy, zapomocą której wszelki mur mokry lub wilgotny w przeciągu 48 godzin wysuszyć można, na rok czwarty przedłużyć, i rozszerzyć skuteczność jego na całą monarchię.

Baumgartner m. p.

500.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 18. Grudnia 1852,

o nadaniu kilku wyłącznych przywilejów.

Ministerstwo handlu, na zasadzie przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, widziało się spowodowanem, nadać następujące wyłączne przywileje:

Przywilej, Jakóbowi Vonwillerowi, inżynierowi w St. Gallen w Szwajcaryi, przebywającemu obecnie w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 350), nadany na wynalazek, jak paliwo pod kotłami, niemniej każdy ogień w taki sposób przyrządzać, iżby można wyrabiać gaz jako materyjał do oświetlania; — na rok jeden. Opis przywileju, w tajemnicy utrzymywać się mający, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 9505—H.).

Przywilej, Józefowi Meyerowi, dworskiemu strzelcowi, zamieszkałemu w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 689), nadany na odkrycie środka roślinnego bez trucziny do odstręczania i trucia szczurów, myszy, kretów, mólów, pcheł i t. d.; — na lat dwa. Opis przywileju, w tajemnicy utrzymać się mający, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 9575—H.).

Przywilej, Alfredowi Henrykowi Nevillemu, cywilnemu inżynierowi w Londynie, obecnie przebywającemu w Wiedniu (w mieście nr. 968), nadany na po-

Extraktions = Kaffeemaschine durch dichtgeschlossene Verreibung von Metallgüß, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 auf die Dauer von Einem Jahre zu verleihen befunden. Die offen gehaltene Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 9576—5.).

Baumgartner m. p.

499.

Erlaß des Handelsministeriums vom 17. Dezember 1852,

womit das Privilegium des Vinzenz Fr. Dall = Aglio und Karl Hafelr vom 3. November 1849 auf das vierte Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Vinzenz Fr. Dall = Aglio und Karl Hafelr, vom 3. November 1849 auf die Erfindung einer Masse, womit jedes nasse oder feuchte Mauerwerk binnen 48 Stunden trocken gelegt werden könne, gemäß dem Privilegiengesetze vom 15. August 1852 auf das vierte Jahr, mit Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

500.

Erlaß des Handelsministeriums vom 18. Dezember 1852,

über die Verleihung mehrerer ausschließenden Privilegien.

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 zu verleihen befunden:

Dem Jakob Bonwiller, Ingenieur aus St. Gallen in der Schweiz, derzeit in Wien (Leopoldstadt Nr. 350), auf die Erfindung, Kesselheizungen, sowie überhaupt jedes Feuer so einzurichten, um Gas als Beleuchtungsmateriale erzeugen zu können; auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 9505—5.).

Dem Joseph Meyer, Kammerjäger, wohnhaft in Wien (Leopoldstadt Nr. 689), auf die Entdeckung eines Kräutermittels ohne Gift zum Vertreiben und Töden von Ratten, Mäusen, Maulwürfen, Motten, Flöhen u. s. w.; auf die Dauer von zwei Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 9575—5.).

Dem Alfred Heinrich Neville, Zivilingenieur zu London, derzeit in Wien (Stadt Nr. 968), auf die angebliche Erfindung in der Anwendung der eisernen gestreckten und ge-

dany wynalazek w sposobie użycia żelaznych prostych i krzywych sztab (Segmentalträger) przy żelaznych kolejach; — na lat pięć. Opis przywileju przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (l. 9675—H.).

Przywilej, Wacławowi Werchowetzkiemu, właścicielowi przywileju, mieszkającemu (am Brauhirschgrund nr. 49) pod Wiedniem, nadany na podany wynalazek i ulepszenie w kompozycji gumi-elastyki (kauczuku), z której trzewiki, worki, pończochy, wentyle i inne przedmioty wyrabiać można; — na lat trzy. Opis przywileju, w tajemnicy utrzymywać się mający, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 9773—H.).

Przywilej, Edwardowi Sonntagowi, bronzownikowi w Wiedniu (Gumpendorf nr. 424), i Janowi Almerothowi, kupcowi towarów norymberskich w Wiedniu (miasto nr. 768), nadany na podany wynalazek, jak sposobem galwanicznym posrebrzać bez poprzedniego pociągnięcia miedzią wszelkie gotowe i surowe towary ze stali i żelaza lanego lub kutego. Opis przywileju, w tajemnicy utrzymywać się mający, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 9778—H.).

Baumgartner m. p.

501.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 18. Grudnia 1852,

którem przywileje Janowi Jakóbowi Steublemu dnia 10. Listopada 1850 — tudzież Janowi Chrzycielowi Mayerowi dnia 11. Listopada 1851 nadany, na dalszy czas przedłuża się.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanym, następujące wyłączne przywileje przedłużyć na czas dalszy, i skuteczność tychże rozszerzyć na całą monarchię:

1. Przywilej, Janowi Jakóbowi Steublemu, inżynierowi w Wiedniu, dnia 10. Listopada 1850 nadany na wynalazek, tudzież ulepszenie maszyny do wiercenia i rozpierania, zwanej „machiną do wyężania, hyblowania, robienia rowków, rozpierania, karnisowania i falcowania“; — na rok trzeci i czwarty.

2. Przywilej, Janowi Chrzycielowi Mayerowi, właścicielowi przywileju, mieszkającemu w Wiedniu, dnia 11. Listopada 1851 nadany na ulepszenie sposobu przysposabiania łożu do świec i mydła wszelkiego gatunku; — na rok drugi.

Baumgartner m. p.

krümmten Stangen (Segmentalträger) bei Eisenbahnen, auf die Dauer von fünf Jahren. Die offen zu haltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 9675—5.).

Dem Wenzel Werchowegky, Privilegiumsbesitzer, wohnhaft (am Braunhirschengrund Nr. 49) nächst Wien, auf die angeblithe Erfindung und Verbesserung in der Gummielastikum- (Kautschuk-) Komposition, woraus Schuhe, Schläuche, Strümpfe, Ventile und andere Gegenstände erzeugt werden können, auf die Dauer von drei Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 9773—5.).

Dem Eduard Sonntag, Bronzearbeiter in Wien (Gumpendorf Nr. 424), und Johann Almeroth, Nürnbergerwaarenhändler in Wien (Stadt Nr. 768), auf die angeblithe Erfindung, alle Gattungen fertige und rohe Waaren aus Stahl, Guß- oder Schmiedeisen ohne vorherige Verkupferung auf galvanischem Wege zu verflibern, auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 9778—5.).

Baumgartner m. p.

501.

Erlaß des Handelsministeriums vom 18. Dezember 1852.

wodurch die Privilegien des Johann Jakob Steuble vom 10. November 1850 und des Johann Baptist Mayer vom 11. November 1851 verlängert werden.

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien, mit Ausdehnung deren Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium des Johann Jakob Steuble, Ingenieur in Wien, vom 10. November 1850 auf die Erfindung und Verbesserung einer Bohr- und Stemm-Maschine „Schnell-Hobel-, Nutt-, Stemm-, Karniß- und Falzmaschine“ genannt, auf das dritte und vierte Jahr.

2. Das Privilegium des Johann Baptist Mayer, Privilegiumsbesitzer in Wien, vom 11. November 1851 auf eine Verbesserung in der Behandlung des Unschlittes zur Erzeugung aller Gattungen Kerzen und Seife, auf das zweite Jahr.

Baumgartner m. p.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 20. Grudnia 1852,

mocą którego Albertowi Kattnerowi nadano wyłączny przywilej na wynalazek sposobu, jak zapomocą roztopu wyrabiać wszelkie rylcowe roboty na pierścieniach z lanego złota, srebra i wszelkiego innego kruszc.

Ministryjum handlu, na zasadzie przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, widziało się spowodowanem, Albertowi Kattnerowi, złotnikowi w Wiedniu (Alservorstadt nr. 103), nadać wyłączny przywilej na wynalazek sposobu, jak zapomocą roztopu prostym sposobem wyrabiać wszelkie roboty rylcowe na pierścieniach z lanego złota, srebra i wszelkiego innego kruszc; na rok jeden. Opis przywileju, w tajemnicy utrzymywać się mający, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 9668—H.).

Baumgartner m. p.

502.

Erlaß des Handelsministeriums vom 20. Dezember 1852,

womit dem Albert Kattner ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung mittelst Guß jede Art Gravirung auf massiven Ringen in Gold, Silber und jedem anderen Metalle zu erzeugen, verliehen wird.

Das Handelsministerium hat dem Albert Kattner, Goldarbeiter in Wien. (Alservorstadt Nr. 103), ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung, mittelst Guß jede Art Gravirung auf massiven Ringen in Gold, Silber und jedem anderen Metalle auf eine einfache Methode zu erzeugen, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 auf die Dauer von Einem Jahre zu verleihen befunden. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 9668—5.).

Baumgartner m. p.

